

شناسایی و تبیین عوامل مؤثر بر تعامل خلاقیت محور در بین دانشجویان در سطح دانشگاه‌های کشور

مریم بهارزاده: دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، پردیس کیش، دانشگاه تهران، تهران، ایران
 غلامعلی افروز: استاد، گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. (* نویسنده مسئول) Afrooz@ut.ac.ir
 رضا پورحسین: دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

کلیدواژه‌ها

تعامل،
 خلاقیت محور،
 تعاملات حضوری،
 تعاملات غیرحضوری

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۱۴

تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۱۲/۲۶

زمینه و هدف: با توجه به این که دانشگاه‌ها به عنوان ارکان اصلی تربیت، پژوهش و پرورش دانشجویان در سطح کشور شناخته می‌شود نیاز است به منظور توسعه ارتباطات و تعاملات سازنده بر اساس رویکرد خلاقیت محور اقدام شود و این مهم تأثیر بسزایی در تحکیم روابط بین استاد و دانشجو مبتنی بر خلاقیت در راستای اهداف آموزشی می‌شود. به همین منظور، هدف مقاله‌ی حاضر، شناسایی و تبیین عوامل مؤثر بر تعامل خلاقیت محور در بین دانشجویان در سطح دانشگاه‌های کشور بود.

روش کار: روش تحقیق در این مقاله از نوع توصیفی کاربردی و به لحاظ هدف از نوع تحلیلی و از نظر فرایند و روش جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها به صورت کیفی می‌باشد. جامعه‌ی آماری تحقیق را استادان و دانشجویان دانشگاه تهران در گروه مدیریت و حسابداری تشکیل می‌دهند. بنابراین روش نمونه‌گیری تحقیق، روش هدفمند و گلوله برفی با ۱۴ نفر از افراد مذکور بود.

یافته‌ها: نتایج حاصل از انجام مصاحبه و استفاده از روش نظریه داده بنیاد، نشان داد که به تفکیک ابعاد شناسایی شده در فاز کیفی در بُعد شرایط علی، الزامات، معنویت افزایشی و توسعه شخصیتی، در بُعد پدیده محوری شامل شکل برقراری تعامل، تعاملات حضوری و تعاملات غیرحضوری، در بُعد مداخله گر شامل عوامل انسانی، عوامل تخصصی و عوامل ادراکی، در بُعد زمینه ساز شامل روابط متقابل، تبادلات علمی و پژوهشی، محدودسازی رفتارهای انحرافی و تمهیدات سازمانی و در بُعد راهبردها شامل توسعه ارتباطات اثربخش، فرهنگ سازی بر اساس عملگرایی، هدایت و راهبری توسط استاد و توسعه فعالیت‌های کلاسی و در بُعد پیامدها از دو منظر استاد و دانشجو به مسأله نگاه شد.

نتیجه‌گیری: به طور کلی می‌توان بیان کرد که نسبت به دانشگاه‌ها نسبت به تدوین اسناد و قوانین الزام آور در راستای هماهنگ سازی، هم راستایی و هم سویی اقدامات واحدهای اجرایی جهت بهبود سطح تعاملات در دانشگاه اقدام کنند تا سطح تعامل خلاقیت محور در سطح دانشگاه‌ها افزایش یابد.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Baharzadeh M, Afrooz G, Pourhosein R. Identification and Explanation of Factors Influencing Creativity-Oriented Interaction Among Students at Universities Nationwide. Razi J Med Sci. 2025(16 Mar);31.200.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the CC BY-NC-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>).

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 4.0 صورت گرفته است.

Identification and Explanation of Factors Influencing Creativity-Oriented Interaction Among Students at Universities Nationwide

Maryam Baharzadeh: PhD student, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Pardis Kish, University of Tehran, Tehran, Iran

Gholamali Afrooz: Professor, Department of Psychology and Education of Exceptional Children, University of Tehran, Tehran, Iran (* Corresponding Author) Afrooz@ut.ac.ir

Reza Pourhosein: Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Abstract

Background & Aims: The quality of higher education is a major concern in most countries, particularly considering its fundamental role in training specialists and skilled individuals for society. Since the past two decades, the development of higher education has been emphasized in Iran's Third and Fourth Five-Year Economic and Social Development Plans. Measures such as increasing the number of universities, expanding student admission capacities, establishing new academic programs, and enacting new regulations for educational transformation have been implemented in this regard. Despite these efforts, it appears that various issues and challenges continue to affect the efficiency and success of Iran's higher education system. Among the issues that have seriously challenged the development of higher education and the achievement of its related plans are the unfavorable conditions of the socio-scientific structure and intra-university interactions, including faculty-student relationships, academic environment interactions, the crisis of quantity and shortage of faculty members and educational staff, the dominance of teaching over research in universities, low scientific productivity, and weak knowledge production compared to some competing countries in the region and Asia, such as Turkey, India, Malaysia, South Korea, and Singapore, as well as Iran's negligible share in global scientific output. In the social structure of Iran's academic environment, the interactions and relationships between faculty and students are often fragile, transient, and unstable, with social structures in Iranian universities characterized by non-institutionalized relations and interactions. The weakness in faculty-student relationships is prevalent across all academic disciplines in Iran. The inadequacy of communication between students and faculty in turn contributes to the emergence and expansion of other problems, which sooner or later will challenge the fundamental functions of higher education. Positive interaction and effective communication between faculty and students have always been a concern in educational environments. In reality, what turns a faculty member into a behavioral role model for students is not merely their level of knowledge and expertise, but also their positive and effective relationships with students. Naturally, the more communication and interaction between faculty and students, the more positive emotions are generated, which facilitate learning and act as motivation for learning. Therefore, the main issue that needs to be examined and analyzed is the manner of interaction between faculty and students, as the university is inherently a suitable place for interaction, particularly of a scientific and specialized nature. It appears that with the provision of appropriate models and strategies, at least part of the issues in this area can be resolved. In this regard, based on the researcher's discussions with several students at Shiraz University, it was found that significant problems and barriers exist in the current interactions between faculty and students, hindering effective interaction between the two groups, leading to the conclusion that this trend is not suitable for the country's scientific development outlook. Therefore, the researcher decided to examine the status of faculty-student interaction through ethical approaches among the new generation of students at the University of Tehran (focusing on the Management and Accounting departments) to identify the existing barriers and problems in this relationship and subsequently propose a model for faculty-student interaction based on qualitative methods.

Keywords

Interaction,
Creativity-Oriented,
Face-to-Face
Interactions,
Non-Face-to-Face
Interactions

Received: 04/08/2024

Published: 16/03/2025

Methods: This research employs an applied descriptive methodology, is analytical in its objectives, and utilizes a qualitative approach in terms of the process and data collection and analysis methods. The statistical population consists of faculty members and students of the Management and Accounting departments at the University of Tehran. Accordingly, purposive and snowball sampling methods were used to select 14 participants from this population.

Results: The results obtained from interviews and using the grounded theory method showed that, based on the identified dimensions in the qualitative phase, in the causal conditions dimension, requirements, spiritual enhancement, and personality development were identified; in the core phenomenon dimension, the form of interaction establishment, face-to-face interactions, and non-face-to-face interactions were highlighted; in the intervening conditions dimension, human factors, specialized factors, and perceptual factors were identified; in the contextual conditions dimension, reciprocal relationships, scientific and research exchanges, limitation of deviant behaviors, and organizational arrangements were identified; and in the strategies dimension, the development of effective communication, pragmatic-based culture building, faculty guidance and leadership, and the development of classroom activities were emphasized. Finally, in the outcomes dimension, the issue was examined from the perspectives of both faculty members and students.

Conclusion: Overall, it can be stated that universities should take action toward developing binding documents and regulations aimed at aligning and coordinating the actions of executive units to improve the level of interactions within universities, thereby enhancing creativity-oriented interaction at the university level. Given that this research was conducted qualitatively, through interviews with experts, the identified components, as indicated by the results, were categorized according to the dimensions identified in the qualitative phase: within the causal conditions dimension (requirements, spiritual enhancement, and personality development); within the core phenomenon dimension (forms of establishing interaction, face-to-face interactions, and non-face-to-face interactions); within the intervening conditions dimension (human factors, specialized factors, and perceptual factors); within the contextual conditions dimension (reciprocal relationships, scientific and research exchanges, limiting deviant behaviors, and organizational arrangements); within the strategies dimension (development of effective communication, pragmatic-based culture building, faculty guidance and leadership, and the development of classroom activities); and within the outcomes dimension, the issue was examined from both faculty and student perspectives. In this regard, the study offers suggestions to relevant organizations, such as universities and academic centers, for enhancing the level of faculty-student interaction with a creativity-oriented approach. It is recommended that binding documents and regulations be developed to align and coordinate the actions of executive units in order to improve the level of interactions within universities. It is also recommended that online monitoring systems be established to record complaints regarding misconduct and unethical behavior among students and faculty. To create consistency in university actions and activities, it is suggested that managers with an inspiring and effective leadership approach be appointed to reduce misconduct. Additionally, it is proposed that guidelines and regulations appropriate to the university environment, with enforceable guarantees, be placed on the agenda of university managers to enhance the level of interactions. Finally, it is suggested that to promote a team-based approach and structure within organizational decision-making levels, administrative systems for managing specialized procedural correspondences be transformed from hierarchical decision-making structures into expert panel-based decision-making systems, thereby moving away from hierarchical models to increase interaction and participation levels.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Baharzadeh M, Afroz G, Pourhosein R. Identification and Explanation of Factors Influencing Creativity-Oriented Interaction Among Students at Universities Nationwide. *Razi J Med Sci.* 2025(16 Mar);31.200.

Copyright: ©2024 The Author(s); Published by Iran University of Medical Sciences. This is an open-access article distributed under the terms of the CC BY-NC-SA 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.en>).

*This work is published under CC BY-NC-SA 4.0 licence.

مقدمه

انسان شگفت انگیزترین مخلوق خداوند و والاترین نشانه‌ی حق است (۱). او دارای صفات و کمالات الهی است. حقیقت انسان، حقیقتی ملکوتی است از این رو، تربیت اخلاقی برای هر جامعه‌ای امری ضروری به شمار می‌رود؛ با تربیت خوب است که می‌توان به ارزش‌های واقعی، ثبات و استحکام بخشید و ضد ارزش‌ها را که در بسیاری از جوامع، سبب بحران‌های معنوی شده است، کم رنگ کرد (۲). از این نظر، پرورش ابعاد تربیت اخلاقی، یکی از مهمترین اهداف و رسالت پیام‌آوران و متفکران بوده است (۳). اخلاق، آن هوای لطیفی است که اگر در جامعه‌ی بشری وجود داشته باشد، انسان‌ها می‌توانند با تنفس آن، زندگی سالمی داشته باشند (۴). اخلاق به عنوان جنبه‌ی برتر انسان است و کانت معتقد است که تربیت اخلاقی، آخرین و عالی‌ترین سطح تربیت است (۵). سلامت و آرامش روانی هر انسانی، مربوط به خلق و خوی اوست؛ بنابراین، تربیت اخلاقی باید در سر لوحه‌ی برنامه‌های دانشگاهی قرار گیرد (۶). از طرف دیگر، در بین محققان و فیلسوفان مسلمان ایرانی، علامه طباطبایی، تخلق انسان‌ها به اخلاق الهی را به عنوان هدف اصلی تربیت اخلاقی معرفی کرده‌اند (۷).

آموزش عالی بخش مهم و حائز اهمیتی است که دارای حوزه اثرگذاری بسیار وسیعی در دیگر نهادها و بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه است (۸). کیفیت آموزش عالی یکی از دغدغه‌های اغلب کشورهاست. این امر به ویژه با توجه به نقش زیربنایی آموزش عالی در تربیت متخصصان و افراد کارآموزده جامعه، اهمیت بیشتری دارد (۹). از دو دهه گذشته تا کنون، توسعه آموزش عالی در برنامه‌های پنج ساله سوم و چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی مورد توجه واقع شده است. افزایش تعداد دانشگاه‌ها، افزایش ظرفیت پذیرش دانشجو، تاسیس رشته‌های جدید، تدوین و تصویب قوانین جدید در جهت تحول آموزش از جمله اقدامات در این حوزه است. با وجود همه این اقدامات و رخدادهای به نظر می‌رسد مسائل و چالش‌های متعددی وجود دارد که کارایی و موفقیت نظام آموزش عالی ایران را تحت تأثیر قرار می‌دهند (۱۰). از جمله مسائلی که توسعه آموزش عالی کشور و

تحقق برنامه‌های مرتبط با آن را با چالش جدی روبه‌رو کرده است عبارتند از: نامطلوب بودن وضعیت ساختار اجتماعی- علمی و تعاملات درون دانشگاهی شامل ارتباط استاد، دانشجو، فضای دانشگاهی تعاملات علمی، بحران کمیت و کمبود اعضا هیات علمی و کادر آموزشی و تسلط آموزش بر پژوهش در دانشگاه‌ها، پایین بودن بهره‌وری علمی و ضعف در تولید دانش در مقایسه با بعضی از کشورهای رقیب در منطقه و آسیا همانند: ترکیه، هند، مالزی، کره جنوبی، سنگاپور و سهم ناچیز ایران در تولید علم جهانی. در ساختار اجتماعی محیط علمی ایران تعاملات و روابط بین استادان و دانشجویان به گونه‌ای است که در آن روابط و تعاملات شکلی شکننده و زودگذر و ناپایدار دارند و ساختار اجتماعی در دانشگاه‌های ایران به روابط تعاملات نهادینه نشده معطوف است (۱۱). در ایران ضعف روابط استاد و دانشجو به طور فراگیر در همه رشته‌های آموزشی دیده می‌شود. هر چند این ضعف ارتباطی با برخی مشکلات از جمله افزایش تعداد دانشجویان، نسبت بالای دانشجو به استاد و در نتیجه وجود دانشجویان غیر حرفه‌ای و استادان چند حرفه‌ای پیوند دارد، ولی تا حدی نیز از تسلط رویکردها و الگوهای آموزشی معین تأثیر می‌پذیرد (۱۲). فقدان مناسبات ارتباطی در بین دانشجویان و استادان به نوبه خود به ایجاد و گسترش برخی مشکلات دیگر دامن می‌زند و این فرآیند دیر یا زود اساسی‌ترین کارکردهای آموزش عالی را به چالش خواهد کشید (۱۳).

تعامل مثبت و ارتباط موثر بین استاد و دانشجو همیشه یکی از دغدغه‌های محیط‌های آموزشی بوده است. واقعیت این است که آن چه یک استاد در ذهن دانشجویانش به یک الگوی رفتاری واقعی تبدیل می‌کند، لزوماً میزان دانش و تخصص او نیست بلکه رابطه خوب و مثبت با دانشجویان نیز حائز اهمیت است. طبیعی است که هر چه میزان ارتباطات و تعاملات میان استاد و دانشجو بیشتر باشد، احساسات مثبت به وجود آمده، خود تسهیلگر یادگیری می‌شود و به عنوان انگیزه‌ی یاد گرفتن عمل می‌کند (۱۴). بنابراین مسأله اصلی که بایستی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد نحوه تعامل میان استاد و دانشجو است زیرا اصولاً دانشگاه محل مناسبی برای تعاملات و خصوصاً

مرتبط با موضوع تحقیق در دانشگاه تهران مصاحبه نمود.

یافته‌ها

در مقاله‌ی حاضر که با هدف طراحی و اعتباریابی پ تهیه گردید. در این مقاله، از طریق فرآیند نظریه داده‌بنیاد به وسیله‌ی کدگذاری باز، ۲۸۳ مفهوم بدست آمد که با طبقه‌بندی این این مفاهیم ۲۹ مقوله‌ی فرعی شکل گرفت. بر این اساس، روابط بین مقوله‌های اصلی شکل گرفت. نهایتاً مقوله‌های آشکار شده در قالب ابعاد شش گانه مدل پارادایمی نظریه‌ی داده بنیاد، با روابطی که بین آن‌ها وجود دارد به صورت شکل علی (۳ مقوله)، مقوله محوری، راهبرد (۱ مقوله)، شرایط زمینه‌ای (۱ مقوله)، شرایط زمینه‌ای (۱ مقوله)، شرایط مداخله‌گر (۱ مقوله)، پیامدها (۲ مقوله) جای گرفتند.

کدگذاری باز: فرآیند تحلیل و نام‌گذاری مفاهیم، طبقه‌بندی و کشف ویژگی‌ها و ابعاد آن‌ها در داده‌ها از طریق انجام مقایسه‌ای مداوم است. در این پژوهش مصاحبه‌ها با استفاده از تحلیل محتوا سطر به سطر بررسی، مفهوم مشخص شدند که در نهایت مفاهیم استخراج شد. در جدول ۱، متغیرهای مربوط به نظریه داده بنیاد نشان داده شده است.

بحث

در این تحقیق با مهم‌ترین مسئله‌ی موجود در سطح دانشگاه‌های کشور به طور ویژه در دانشگاه تهران که همانا توسعه تعامل و ارتباطات سازنده مبتنی بر خلاقیت محوری به منظور ایجاد هم افزایی و هم سویی در آموزش و یادگیری در مسیر دستیابی به اهداف دانشگاهی، آغاز شد و نسبت به بیان مشکلات و چالش‌های موجود در زمینه‌ی ارتباطات مطالب ارائه شدند. سازمان‌ها به فراخور ماهیت و مأموریت خود، به صورت سازمان‌های سلامت محور، آموزش محور، نظامی، انتفاعی، ارزش محور، مأموریت محور، کارآفرین، صنعتی و... فعالیت می‌نمایند (۳) که هر یک ارزش‌ها، اصول و رفتارهای منحصر به فردی دارند، در

علمی و تخصصی است (۱۵). به نظر می‌رسد با ارائه‌ی الگوها و راهکارهای مناسب می‌توان حداقل بخشی از مشکلات در این زمینه را برطرف کرد. در این خصوص بر اساس گفتگوهای محقق با برخی از دانشجویان دانشگاه شیراز مشخص گردید مشکلات و موانع قابل توجهی در وضعیت تعامل موجود میان اساتید و دانشجویان وجود دارد که مانع تعامل اثربخش بین این دو قشر شده است. لذا محقق تصمیم گرفت به بررسی وضعیت تعامل استادان با دانشجویان از طریق رویکردهای اخلاقی در بین دانشجویان نسل جدید در دانشگاه تهران (با در نظر گرفتن جامعه آماری گروه مدیریت و حسابداری) پرداخته شود تا پس از شناسایی موانع و مشکلات موجود در این رابطه، مدلی جهت تعامل استاد و دانشجو مبتنی بر روش‌های کیفی ارائه گردد.

روش کار

روش تحقیق این مقاله، با توجه به این که به یکی از عارضه‌های حوزه‌ی رفتارشناسی و تعاملات و ارتباطات دانشگاهی از منظر خلاقیت محوری می‌پردازد و در نهایت راهکارهایی ارائه می‌شود، از منظر هدف کاربردی است و از منظر گردآوری داده‌ها به صورت توصیفی از نوع آمیخته‌ی اکتشافی است که دارای کد اخلاق IR.IAU.SARI.REC.1403.410 از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری می‌باشد. در راستای تجزیه و تحلیل داده‌ها، در فاز اول از روش نظریه داده‌بنیاد به منظور طراحی مدل پارادایمی تحقیق استفاده می‌شود، روش نظریه‌ی داده بنیاد را روشی مناسب برای کشف زمینه‌های جدید که اطلاعات محدود و ناقصی در رابطه با آن‌ها در محیط مورد این روش به دلیل تناسب آن با محیط مورد مطالعه و تأکید آن بر داده‌های برگرفته از زمینه به جای نظریه‌های موجود کارآمدتر، عملی و قابل اجرا می‌باشد. در راستای تعیین جامعه و نمونه‌ی آماری تحقیق، محقق در فاز کیفی، به منظور دستیابی به اشباع نظری از طریق نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس با ۱۴ نفر از مدیران و اساتید در بخش‌های

جدول ۱- متغیرهای نظریه داده بنیاد

ابعاد	مقوله های اصلی	مقوله های فرعی	کدها
عوامل علی	عوامل پیش برنده فردی	الزامات	هدف دار بودن بهبود سطح زیرساخت های ارتباطی در دانشگاه تدوین دستورالعمل های ترویج اخلاق حرفه ای
	عوامل پیش برنده سازمانی	معنویت افزایی	تقویت جهان بینی بهبود انگیزه معنوی آموزش مؤلفه های فرهنگی
		توسعه شخصیتی	تجربه و سبک آموزشی استاد تربیت و شیوه رفتاری ویژگی و تیپ شخصیتی
عوامل زمینه ساز	عوامل تسهیل کننده رفتارهای دانشجویان	روابط متقابل	احترام متقابل تعامل سازنده روابط اخلاق مدار
		تبادلات علمی و پژوهشی	نشر دانش اشتراک اطلاعات استاد گری فردی
	عوامل کنترل کننده	محدودسازی رفتارهای انحرافی	توقع غیرمنطقی رفتارهای غیراخلاقی برداشت غلط
		نظارت	تعصب بیجا رصد استاد و دانشگاه مانیتورینگ
		کنترل	کنترل دوره ای ارزیابی عملکرد
عوامل مداخله گر	عوامل انسانی	جمعیت شناختی	سن جنسیت نگرش
	عوامل تخصصی	مهارتی	حرفه تخصص نگرش
	عوامل ادراکی	رویکرد ادراک و شناخت	رویکرد تعاملی شناخت و ادراک روان شناختی

این بین سازمان هایی با ماهیت آموزشی و تحقیقاتی مانند دانشگاه ها، به عنوان الگویی برای بخشی از اقشار جامعه فعالیت می کنند که نیاز است به این گونه سازمان ها در زمینه توسعه تعاملات و ارتباطات توجه ویژه ای شود (۱۵). در همین راستا؛ در این تحقیق سعی شد، به حوزه ی تعاملات و ارتباطات در سطح دانشگاهی با رویکرد اخلاق محور توجه شود (۱۱). در بررسی و تحلیل نظریات سعی شد که مبانی و نظریه هایی مرتبط با موضوع و پیشینه ی تحقیقات مرتبط در عرصه ی داخلی و خارجی و نحوه ی طراحی

ساز و کارهایی آن با تأکید بر تعاملات اخلاق محور مد نظر قرار داده شود. از آن جایی که تحقیق حاضر به صورت کیفی بود، با انجام مصاحبه با خبرگان، مؤلفه های شناسایی شده که نتایج نشان داد به تفکیک ابعاد شناسایی شده در فاز کیفی در بُعد شرایط علی، الزامات، معنویت افزایی و توسعه شخصیتی، در بُعد پدیده محوری شامل شکل برقراری تعامل، تعاملات حضوری و تعاملات غیرحضوری، در بُعد مداخله گر شامل عوامل انسانی، عوامل تخصصی و عوامل ادراکی، در بُعد زمینه ساز شامل روابط متقابل، تبادلات علمی

جدول ۱- متغیرهای نظریه داده بنیاد

ابعاد	مقوله های اصلی	مقوله های فرعی	کدها
پدیده محوری	شکل برقراری تعامل	تعاملات حضوری	تعاملات دیداری تعاملات رفتاری تعاملات گفتاری - شنیداری تعاملات عملیاتی
		تعاملات غیرحضوری	استفاده از شبکه های مجازی جلسات درسی و آموزش الکترونیکی و آنلاین تعاملات محدود به دانشگاه روابط خارج از دانشگاه
راهبردها	راهبردهای مختص استاد	توسعه ارتباطات اثربخش	انتقال تجربیات به دانشجویان شنود مؤثر همدلی با دانشجویان مساعد نبودن شرایط کلاس
		فرهنگ سازی بر اساس عملگرایی	کمک و تعاون در کارهای دانشجویان کمک به ادامه تحصیل و یادگیری ارزیابی عملکرد با معیارهای مشخص
		هدایت و راهبردی استاد	تقویت عزت نفس دانشجویان جانشین پروری و برنامه ریزی تحصیلی مشارکت محوری
	راهبردهای مختص استاد	توسعه فعالیت های کلاسی	حضور منظم دانشجویان پرس و پاسخ احساس رضایت استاد افزایش سطح تعامل تأثیرگذاری الگوسازی
پیامدها	پیامدهای مربوط به استاد		شکوفایی استعدادها اخلاق مداری مشارکت توسعه تعاملات اجتماعی افزایش اثربخشی
	پیامدهای مربوط به دانشجو		

و پژوهشی، محدودسازی رفتارهای انحرافی و تمهیدات سازمانی و در بُعد راهبردها شامل توسعه ارتباطات اثربخش، فرهنگ سازی بر اساس عملگرایی، هدایت و راهبری توسط استاد و توسعه فعالیت های کلاسی و در بُعد پیامدها از دو منظر استاد و دانشجو به مسأله نگاه شد (۷). در این راستا به سازمان های ذی نقش مانند دانشگاه ها و مراکز دانشگاهی پیشنهادات جهت ارتقاء سطح تعامل و ارتباط بین استاد و دانشجو با رویکرد خلاقیت محور ارائه می شود. پیشنهاد می شود نسبت به تدوین اسناد و قوانین الزام آور در راستای هماهنگ سازی، هم راستایی و هم سویی اقدامات واحدهای اجرایی جهت بهبود سطح تعاملات در دانشگاه اقدام شود؛ پیشنهاد می شود سیستم های نظارتی به صورت

بر خط نسبت به ثبت شکایات از رفتارهای سوء و غیراخلاقی در دانشگاه ها در بین دانشجویان و اساتید استقرار یابد؛ پیشنهاد می شود به منظور ایجاد وحدت رویه در اقدامات و فعالیت های دانشگاهی، نسبت به تعیین مدیران با رویکرد رهبری الهام بخش و مؤثر به منظور کاهش رفتارهای سوء اقدام شود؛ پیشنهاد می شود دوره های توجیهی همراه با آگاه سازی به صورت نرم در بین اساتید جهت افزایش تعاملات در دانشگاه ها صورت گیرد؛ پیشنهاد می شود دستورالعمل ها و آئین نامه های متناسب با فضای دانشگاهی با در نظر گرفتن ضمانت های اجرایی در راستای افزایش سطح تعاملات در دستور کار مدیران مربوطه دانشگاه قرار گیرد؛ پیشنهاد می شود جهت

5. Wang MT, Eccles JS. Social support matters: Longitudinal effects of social support on three dimensions of school engagement from middle to high school. *Child Dev.* 2012;83(3):877-895.

6. Drazin R, Glynn MA, Kazanjian RK. Multilevel theorizing about creativity in organizations: A sensemaking perspective. *Acad Manage Rev.* 1999;24(2):286-307.

7. Kim KH. The creativity crisis: The decrease in creative thinking scores on the Torrance Tests of Creative Thinking. *Creat Res J.* 2011;23(4):285-295.

8. Beghetto RA. Creative learning: A fresh look. *J Cogn Educ Psychol.* 2013;12(1):6-22.

9. Tierney P, Farmer SM. Creative self-efficacy: Its potential antecedents and relationship to creative performance. *Acad Manage J.* 2002;45(6):1137-1148.

10. Beghetto RA, Kaufman JC. Classroom contexts for creativity. *High Abil Stud.* 2014;25(1):53-69.

11. Hunter ST, Bedell KE, Mumford MD. Climate for creativity: A quantitative review. *Creat Res J.* 2007;19(1):69-90.

12. Shalley CE, Zhou J, Oldham GR. The effects of personal and contextual characteristics on creativity: Where should we go from here? *J Manage.* 2004;30(6):933-958.

13. Anderson N, Potočník K, Zhou J. Innovation and creativity in organizations: A state-of-the-science review, prospective commentary, and guiding framework. *J Manage.* 2014;40(5):1297-1333.

14. Runco MA, Acar S. Divergent thinking as an indicator of creative potential. *Creat Res J.* 2012;24(1):66-75.

15. Torrance EP. The nature of creativity as manifest in its testing. In: Sternberg RJ, editor. *The nature of creativity.* Cambridge: Cambridge University Press; 1988. p. 43-75.

ارتقاء رویکرد و ساختار تیم محوری در سطوح تصمیم گیری سازمان، سامانه های اداری جهت تنظیم مکاتبات با ماهیت و موضوع گردشگرهای تخصصی، از حالت تصمیم سازی به صورت سلسله مراتبی، به حالت تصمیم سازی به صورت انجمن خبرگی تبدیل شود بدین صورت که از حالت سلسله مراتبی خارج شود تا سطح تعاملات و مشارکت ارتقاء یابد.

نتیجه گیری

به طور کلی می توان بیان کرد که نسبت به دانشگاهها نسبت به تدوین اسناد و قوانین الزام آور در راستای هماهنگ سازی، هم راستایی و هم سویی اقدامات واحدهای اجرایی جهت بهبود سطح تعاملات در دانشگاه اقدام کنند تا سطح تعامل خلاقیت محور در سطح دانشگاهها افزایش یابد.

ملاحظات اخلاقی

این مقاله برگرفته از رساله دکتری در رشته روانشناسی و زیر نظر کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری و با کد اخلاقی به شناسه IR.IAU.SARI.REC.1403.410 انجام گرفته است.

مشارکت نویسندگان

غلامعلی افروز نگارش مقلله و ویراستاری مقلله را برعهده داشتند و رضا پورحسین دادهها را تجزیه، تحلیل و مریم بهارزاده دادهها را تفسیر کرد.

References

1. Zhou J, Hoever IJ. Research on workplace creativity: A review and redirection. *Annu Rev Organ Psychol Organ Behav.* 2014;1(1):333-359.
2. Hennessey BA, Amabile TM. Creativity. *Annu Rev Psychol.* 2010;61:569-598.
3. Ryan RM, Deci EL. Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *Am Psychol.* 2000;55(1):68-78.
4. Karwowski M, Lebeda I. The Big Five, the Huge Two, and creative self-beliefs: A meta-analysis. *Psychol Aesthet Creat Arts.* 2016;10(2):214-232.